

Ochrana známek (zákon ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák.).

Otázka šálivosti známky nenáleží k oněm, jež jsou dle řu 30 zákona vyhrazeny rozhodování ministerstva obchodu; jest t. zv. quaestio mixta.

Ochrany požívá chráněná slovní známka i v tom případě, bylo-li zboží označeno toutéž nebo šálivě podobnou známkou ve spojení s grafickou nebo ornamentální (figurální) výpravou, leda že by chráněné slovo zaujímalo v této výpravě význam tak podřízený, že by ustupovalo do pozadí.

Slovní části známky zůstává ochrana zachována i při její kombinaci s částí obrazovou.

(Rozh. ze dne 23. června 1924, Kr II 525/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromé obžalobkyně, protokolované firmy »Kathreinerova továrna na sladovou kávu, akciová společnost ve Vídni a v Praze« do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 12. září 1923, jímž byli obžalovaní Mořic Š. a František M. podle řu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin podle řřů 23 a 25 zákona o ochraně známek ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Podáním na nejvyšší soud ze dne 2. dubna 1924 předložila soukromá obžalobkyně nález nejvyššího správního soudu ze dne 15. února 1923, jímž bylo zrušeno rozhodnutí ministerstva průmyslu, obchodu a živností ze dne 6. října 1922, zamítající žalobu soukromé obžalobkyně na výmaz známek, přihlášených obžalovanými dne 5. dubna 1922 u obchodní a živnostenské komory v Brně pro zaměnitelnou jejich podobnost s chráněnými známkami soukromé obžalobkyně; při veřejném líčení o zmateční stížnosti přednesl pak zástupce soukromé obžalobkyně, že tato podala na základě tohoto nálezu nejvyššího správního soudu novou obžalobu, které ministerstvo obchodu vyhovělo a nařídilo obchodní a živnostenské komoře v Brně výmaz známek, obžalovanými přihlášených. Nehledíc k tomu, že soukromá obžalobkyně tvrdí tím něco, co nebylo předneseno v řízení před nalézacím soudem a nebylo tudíž ani zjištěno napadeným rozsudkem (§ 288 čís. 3 tr. ř.), nelze uznati, že rozhodnutí správních úřadů jsou, co se otázky šálivosti známek týče, pro trestní soud podle řu 30 zákona o ochraně známek závazná. Tato otázka nenáleží totiž k oněm, jichž předurčující rozhodování jest po rozumu řu 30 zákona vyhrazeno ministerstvu obchodu, nýbrž jest předmětem samostatného posuzování trestním soudem. Zejména není trestní soud vázán úvahami, z nichž vycházelo ministerstvo, po případě nejvyšší správní soud, v otázce šálivosti při rozhodování o žalobě na výmaz některé zapsané známky pro její šálivou podobnost s jinou chráněnou známkou. To plyne již z úvahy, že pro ministerstvo obchodu jsou předmětem přezkumu známky tak, jak jsou

registrovány, kdežto trestní soud při řešení otázky, zda se obžalovaný dopustil trestného zásahu v známkové právo soukromého obžalobce, musí přihlížeti ke konkrétním okolnostem, za nichž v tom kterém případě bylo známkou užito (srovn. Adler, System des österr. Markenrechtes, str. 474, Abel, System str. 319—321).

Nalézací soud zjistil, že pro soukromou obžalobkyni chráněno jest k označení jejich výrobků, totiž sladové kávy a kávových náhražek na základě její přihlášky ze dne 29. května 1919 pro oblast republiky Československé pět známek, a to tři známky slovní »Kathreiner«, »Katharina« a »Kathryn«, a dvě známky obrazové (správně ovšem kombinované), z nichž jedna složena jest ze dvou: hlavní součást přední stránky tvoří medailon zasazený do ornamentu ozdobeného rámce; medailon tento nese obraz kněze Šeb. Kneippa s faksimilem jeho podpisu; uvnitř zmíněného rámce, a to nad medailonem v polokruhu nahoru vypjatém je nápis »Kathreiners«, pod medailonem v polokruhu dolů vypjatém pak nápis »Kneipp-Malz-Kaffee«, pod tímto nápisem vodorovné nápisy ve třech řádcích »in ganzen Körnern«, »Kathreiners Malzkaffee — Fabriken A. G.« a »Wien«. Po levé straně medailonu zasazeno jest do ornamentu slovo »Schutz«, po pravé straně slovo »Marke«. Nad celým rámcem jest nápis »Inhalt 100 g«, na levé straně obdélníkového rámce, souběžné s jeho delší stranou nápis »Kathreiner«. Zadní stranu této známky tvoří rámec tvaru obdélníkového, vytvořený z jedné silnější a jedné slabší linie; v levém horním rohu obdélníku vyobrazen jest svazek klasů, svázaných stužkou, ostatní obdélník pak je vyplněn německy psaným návodem k použití. Nad rámcem jest nápis »Kochvorschrift«. Celá známka provedena jest modrým tiskem. Druhá známka »obrazová« (správně kombinovaná) jest totožná se zadní stranou známky právě uvedené. Dále zjišťuje nalézací soud, že obžalovaní začali v září 1921 vyráběti sladovou kávu a že používali pro toto zboží obalů opatřených těmito známkami: 1. Přední část: v obdélníkovém rámcí, vytvořeném z ornamentů, nachází se medailon spojený právě tak, jako medailon v popsané značce soukromé obžalobkyně, ornamenty s pobočními stranami obdélníku. Medailon nese obraz slováckého děvčete se snopem obilí na levém rameni. V rámcí jsou tyto nápisy: nad medailonem v polokruhu nahoru vypjatém »Kathariners«, pod ním v polokruhu dolů vypjatém »echter Malz-Kaffee«. Pod tímto jsou vodorovné nápisy ve čtyřech řádcích »in ganzen Körnern« »Kathariners Malzkaffee — Fabrik Malkovsky Schnabl« a »Göding«. Po levé straně medailonu v ornamentu je slovo »Schutz«, po pravé slovo »Marke«. Nad celým rámcem jest nadpis »Inhalt 500 (resp. 100) gramm Preis Kč . . .«. Zadní strana známky tvoří obdélníkový rámec, sestávající z jedné silnější a jedné slabší linie; v levém horním rohu obdélníku vyobrazen jest svazek klasů, svázaných stužkou, ostatní část návodem k použití. Podle zjištění nalézacího soudu jest tato známka shodná s popsanou obrazovou (kombinovanou) známkou soukromé obžalobkyně, až na ústřední obrazy, kde podobizna faráře Kneippa je nahrazena podobiznou slováckého děvčete, a až na slovní části právě uvedené; zadní strana je rovněž shodná se zadní stranou známky obžalobkyně, až na úchylku v kresbě klasů a obměnu slovní, že slova »Kathreiners Malz-

kaffee« jsou nahražena slovy »Kathariners echter Malz-Kaffee«. — 2. Druhá známka obžalovanými použitá shoduje se se známkou ad 1. uvedenou až na to, že místo slova »Kathariners« je natištěno slovo »Katarina«. 3. Na třetí jinak shodné známce natištěno jest místo tohoto slova slovo »Wanda«. 4. Na čtvrté známce konečně, opatřené českým textem, nachází se slovo »Málka«. Konečně zjišťuje nalézací soud, že obžalovaní používali označení »Kathariners Malz Kaffee-Fabrik«, »Kathariners echter Malz-Kaffee« a »Katarina Malz-Kaffee-Fabrik«, »Katarina echter Malz-Kaffee« též na obchodních papírech, a to vždy se známkou pod 1. popsanou, s ústředním obrázkem Slovačky. Přes to, že nalézací soud vzal za prokázáno, že slovní známky »Kathariners« a »Katarina«, jichž obžalovaní používali k označení svých výrobků, jsou slovními známkám pro soukromou obžalobkyni chráněným tak podobné, že by obyčejný kupec rozeznal rozdíl jen při zvláštní pozornosti, t. j. při pozornosti větší než obvyklé, sprostil oba obžalované z obžaloby, vznesené na ně pro přečin podle §§ 23 a 25 zákona o ochraně známek, ježto nebylo prokázáno, že obžalovaní užívali zmíněných známek samých o sobě, nýbrž vždy ve spojení s obrazem Slovačky, který ani na reklamních lístcích a na faktuře ke spisům přiložené neustupuje tak do pozadí, aby obyčejný kupec jej přehlédl. Vzhledem k těmto okolnostem má nalézací soud za to, že nejde tu o napodobení, způsobilé ke klamání obyčejného kupce. Pokud jde o známku na německém obalu s obrazem Kneippovým a »Kochvorschrift« se svazkem klasů, má nalézací soud za prokázáno, že při srovnání obalu toho s obaly opatřenými slovem »Katarina« a obrazem Slovačky jeví se rozdíl tak nápadný, že ani obyčejný kupec, který zná výrobky soukromé obžalobkyně jako Kneippovu kávu s obrazem faráře Kneippa, nemůže ani při obvyklé pozornosti býti oklamán. Obraz bije prý tak do očí, že je tím celá známka charakterisována. A oba obrazy jsou docela rozdílné. Co se známky »Kochvorschrift« na zadní straně obalů týče, jest kreslení klasů úplně rozdílné, takže i obyčejný kupec může rozdíl poznati. Mimo to prý však »Kochvorschrift« nebyl obžalovanými použit odděleně, nýbrž jen ve spojení s obrazem Slovačky na druhé straně; soud má za to, že obyčejný kupec, který žádá Kneippovu sladovou kávu, obrátí podaný mu balík na všechny strany a neprohlédne si jej jen s jedné strany. Že by konečně německá známka »Wanda« a česká známka »Málka« s obrazem Slovačky byly napodobeninou známek soukromé žalobkyně, netřeba podle názoru nalézacího soudu vzhledem k tomu, co právě uvedeno, zvláště doličovati.

Zmateční stížnosti soukromé obžalobkyně, napadající tento rozsudek, nelze upříti oprávnění, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Nelze ovšem přisvědčiti názoru zmateční stížnosti, že soudní výrok o tom, jsou-li si dvě známky šálivě podobny, jest rozhodnutím o otázce právní. Otázka ta není otázkou čistě právní, není však také otázkou výhradně skutkovou, nýbrž jest tak zvanou quaestio mixta; než také v případě quaestio mixta jest zrušovací soud oprávněn, přezkoumati jediné správnost oněch právních návět, z nichž nalézací soud při posuzování podobnosti známek vychází. Výrok nalézacího soudu v tomto směru jest totiž na určitých okolnostech skutkových spočívajícím úsudkem, vycházejícím z právního pojetí pojmu šálivosti a lze

mu tedy odporovati dokazováním, že toto právní hledisko jakožto důležitá složka úsudku nalézacího soudu, a ovšem pak i výrok sám, jsou pochybeny. Zmíněné právní hledisko, jež po zákonu sluší zaujímati při řešení otázky šálivosti, vychází z potřeby obchodu, by výlučnost a tedy též ochrana práva na používání známky nebyla omezována pouze na taková neoprávněná napodobení chráněné známky, jež se s ní kryjí, nýbrž aby připuštěna byla také při reprodukci, obsahující změny a rozdíly, ač jen po jistou hranici, jež sahá tak daleko, jako nebezpečí, že kupec pozměněné označení zamění za žádanou jím známku chráněnou. Při tom však zákon nechce v této ochraně práv majitele známky jíti tak daleko, že by vůbec nepřikládal váhy stupni pozornosti na straně kupcově; činí měřítkem šálivosti, zaměnitelnosti obojího označení celkový dojem, jež vyvolávají známky v obyčejném kupci při obyčejné jeho pozornosti. Není-li tento celkový dojem známky nabízeného zboží tak rozdílný od celkového dojmu chráněné známky, by mohl býti obyčejným kupcem již za použití obyčejné pozornosti rozeznán, dlužno shledati, že bylo zasaženo do výlučných práv na chráněnou známku. Při tom nutno opět rozeznávati, o jakou známku jde, zda o známku výlučně obrazcovou, neb výlučně slovní, či o tak zvanou známku kombinovanou, t. j. takovou, při níž část jest vyjádřena ve slovech a část jest obrazcová. Při známce výlučně obrazcové bude pro kupce směrodatna kresba, tudíž dojem figurativní, při známce výlučně slovní nesejde tak na grafickém znázornění slova, jako hlavně na jeho zvukovém dojmu a významu, při známkách kombinovaných pak dlužno uvážiti, zda a která z obou součástí slovo či obraz, převládá ve známce a tím i v dojmu a v paměti pozorovatelově. Přezkoumává-li se rozsudek s hlediskem tuto naznačených, dlužno uznati, že jím nebyl ve všech směrech práv, což zmateční stížnost s hlediska uvedeného již důvodu zmatečnosti právem vytýká. Ochrany výhradního práva na užívání z n á m k y s l o v n í nemůže oprávněného zbaviti okolnost, že někdo dává do prodeje zboží, označené toutéž nebo šálivě a zaměnitelně podobnou známkou ve spojení s grafickou nebo ornamentální (figurální) výpravou, leda že by chráněné slovo zaujímal v této výpravě význam tak podřízený, že by ustupovalo do pozadí. O tom se však napadený rozsudek nevyslovuje, nezjišťuje, jaký je poměr slova (názvu), jímž je výrobek obžalovaných na obale označen, k součástkám figurativním, to jest k ostatní výpravě vignety, a nezjišťuje, který živel, zda slovní či figurativní, v dojmu a v paměti obyčejného kupce při obyčejné jeho pozornosti věrojatně převládá. Rozsudek zmiňuje se v této příčině, jak již shora uvedeno, jen o tiskopisech, obžalovanými používaných, jež však s hlediska §u 23 zákona o ochraně známek nepřicházejí vůbec v úvahu.

Pokud jde o druhou skupinu známek, pro soukromou obžalobkyni chráněných (rozsudek označuje tyto známky jako známky obrazové), přehlédl soud nalézací, že známka s obrazem faráře Kneippa není čistě obrazová, nýbrž složená z části obrazové a z části slovní, tedy kombinovaná, obsahující na místě čelném jednu ze slovních známek pro soukromou žalobkyni zapsaných. Slovní části známky musí pak důsledně zůstatí ochrana zachována i při kombinaci její s částí obrazovou, tím spíše, že jest třeba čítati s kupci, kteří neznajíce ani, zda

a jak slovní známka spojena je se známkou obrazovou a jak část obrazová je vypravena, žádají zboží známkou chráněné jen podle slovního označení (na př. »K a t h r e i n e r o v a sladová káva«). Ježto tedy rozsudek jednak neřešil otázku šalivosti označení zboží, obžalovanými do obchodu uváděného, a tím otázku porušení práv obžalobkyniných se správných hledisek právních, jednak nezjistil směrodatné okolnosti skutkové, a zejména také po stránce subjektivní, takovým způsobem, by bylo možno zrušovacímu soudu ihned ve věci samé rozhodnouti, bylo zmateční stížnosti soukromé obžalobkyně vyhověno a podle §u 288 čís. 3 tr. ř. dále uznáno, jak nahoře uvedeno, aniž bylo třeba, zabývat se dále uplatňovaným důvodem zmatečnosti čís. 4 §u 281 tr. ř. Pokud ovšem jde o slovní známky, obžalovanými rovněž k označení jejich zboží používané, a to o známku »Wanda« na obalech s německým textem a o známku »Málka« na obalech s českým textem, nelze uznati, že se obžalování používáním těchto známek dopustili zásahu do výhradního práva na užívání některé ze známek pro soukromou žalobkyni zapsaných, neboť podle zjištění nalézacího soudu nejsou tyto dvě známky pro soukromou obžalobkyni chráněny a nejsou také napodobeninami jejich chráněných známek, jak nalézací soud správně uznal. Ostatně zmateční stížnost rozsudku v tomto směru, jakož i ohledně používání závěrové známky pijícího dítěte — pro soukromou obžalobkyni rovněž nechráněné — ani ničeho nevytýká.

Čís. 1681.

Neschopnosti k placení (§ 486 čís. 2 tr. zák.) jest takový stav dlužníka, že není s to, by všechny své věřitele uspokojil ve lhůtě, přiměřené zásadám poctivého provozování toho kterého podniku (řádného obchodování). Stav ten může býti založen již stavem předlužení, nikoliv však pouhým váznutím platů.

Pojem »předlužení« a »váznutí platů«.

(Rozh. ze dne 24. června 1924, Zm II 33/24.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Mor. Ostravě ze dne 15. listopadu 1923, jímž stěžovatel byl uznán vinným přečinem zaviněného úpadku podle §u 486 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Vývody, jimiž zmateční stížnost provádí důvod čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., poukazují zřetelně k námitce, že v napadeném rozsudku nejsou zjištěny skutečnosti, opodstatňující skutkovou známku vědomí pachatele o jeho neschopnosti k placení. Neschopnosti k placení rozumí se, že dlužník není s to, by veškeré své věřitele uspokojil úplně ve lhůtě přiměřené zásadám poctivého provozování toho kterého podniku, obzvláště